

Prof. dr hab. n. med. Łukasz Dziki,
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

Łódź, dn. 28.09.2022 r.

OCENA

rozprawy na stopień doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu pt.: „Wpływ medycznych czynności ratunkowych na wyniki leczenia oparzeń u dzieci” przedstawionej przez **mgr Krystiana Ratajczaka**, wykonanej pod kierunkiem prof. dr hab. n. med. Tomasza Banasiewicza.

Oparzenia wśród populacji pediatrycznej stanowią problem medyczny, społeczny, a także ekonomiczny. Według statystyk opublikowanych przez Europejski Sojusz na rzecz Bezpieczeństwa Dzieci oparzenia są czwartą najczęstszą przyczyną śmierci dzieci z powodów urazowych w Europie. Najczęściej ciężkim oparzeniom ulegają dzieci poniżej 5. roku życia.

Najczęściej do oparzeń dochodzi w domu. Dziecko w pierwszych latach życia cechuje silny napęd ruchowy, ciekawość, rozwój zręczności, duża impulsywność oraz brak doświadczenia. Małe dziecko nie ma zdolności przewidywania zagrażających mu niebezpieczeństw.

Skóra dziecka jest bardzo wrażliwa na czynniki termiczne. Stąd postępowanie w przypadku oparzeń u dzieci, szczególnie małych, znacznie różni się od postępowania z oparzonym dorosłym. Wynika to z faktu, że fizjologia wieku rozwojowego dziecka różni się od fizjologii człowieka dorosłego, co z kolei wiąże się z większą możliwością wystąpienia komplikacji i powikłań. Szybkie udzielenie prawidłowej pierwszej pomocy poparzone- mu dziecku oraz umiejętność postępowania na miejscu wypad- ku mają niemały wpływ na przebieg dalszego leczenia i szybki powrót do zdrowia poszkodowanych. W poniższej pracy autor dokonał analizy medycznych czynności ratunkowych wdrażanych w opiece przedszpitalnej i wczesno szpitalnej na terenie

województwa wielkopolskiego w oparciu o ocenę retrospektywną danych statystycznych dzieci oparzonych w przedziale wiekowym od niemowlęcia do 18-stego roku życia hospitalizowanych w Specjalistycznym Zespole Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem przy ul. Bolesława Krysiwicza 7/8 w Poznaniu, w roku 2017.

Praca doktorska mgr Krystiana Ratajczaka pt.: „Wpływ medycznych czynności ratunkowych na wyniki leczenia oparzeń u dzieci” liczy 107 stron maszynopisu, który poza właściwym tekstem pracy zawiera streszczenie, spis 131 pozycji piśmiennictwa, 43 rycin i 16 tabel. Piśmiennictwo zostało trafnie dobrane - zawiera 31 prac z ostatnich 5 lat. Praca napisana jest bardzo starannie wg dobrych klasycznych wzorów pisania rozpraw doktorskich. Jej układ, wzajemne proporcje poszczególnych rozdziałów, szata graficzna i edytorska nie budzą zastrzeżeń.

Jest to prawdziwa monografia naukowa. Temat rozprawy został wybrany bardzo trafnie, gdyż oparzenia wśród populacji pediatrycznej stanowią istotny problem medyczny, społeczny, a także ekonomiczny. Autor zbadał medyczne czynności ratunkowe wykonywane przez Zespoły Ratownictwa Medycznego u oparzonych dzieci.

Cele pracy zostały jasno i szczegółowo przedstawione. Autor zaplanował ocenić wpływ czynności medycznych prowadzonych przez Zespoły Ratownictwa medycznego na wyniki leczenia oparzeń u dzieci. Dodatkowo mgr Krystian Ratajczak przeprowadził analizę kliniczną oparzeń u dzieci z uwzględnieniem czynników etiologicznych, stopnia ciężkości, rozległości i zastosowanej terapii. Poza powyższym Doktorant pojął w swojej rozprawie próbę określenia możliwości optymalizacji czynności medycznych prowadzonych przez Zespoły Ratownictwa Medycznego u dzieci poparzeniami.

Do wstępnej analizy poddano 411 przypadków oparzeń u dzieci w większości leczonych ambulatoryjnie. Szczegółowym badaniem objęto analizę statystyczną danych 189 pacjentów przekazanych przez Specjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem przy ul. Bolesława Krysiwicza 7/8 w Poznaniu, w 2017 roku. Dane statystyczne obejmowały dzieci oparzone w przedziale wiekowym od niemowlęcia do 18-stego roku życia. Analiza retrospektywna dzieci oparzonych obejmowała dane statystyczne zawarte w historiach choroby zgodnie z klauzulą RODO> Analiza zainicjowała następujące dane statystyczne: dane demograficzne, etiologiczne, kliniczne, dodatkowo

oceniono wdrożenie pierwszej pomocy względem dzieci oparzonych, medycznych czynności ratunkowych w opiece przedszpitalnej oraz procedur medycyny ratunkowej. Następnie analizę poddano leczeniu szpitalne względem oparzonych dzieci i efekt leczenia.

Wyniki badań zostały opisane bardzo dokładnie, zgodnie ze sposobami prezentacji badań naukowych i udokumentowane szczegółowymi tabelami oraz rycinami. W tej części pracy Doktorant udowadnia, że z wprawą naukowca bardzo rzetelnie i uczciwie potrafi zestawiać, analizować i opisywać uzyskane wyniki i prezentować je zgodnie z wymogami i kryteriami dla rozpraw naukowych.

W rozdziale omówienie wyników mgr Krystian Ratajczak po raz kolejny udowadnia, że jest świetnym naukowcem i potrafi bardzo dokładnie i krytycznie analizować swoje wyniki z danymi z piśmiennictwa. Jest to bardzo naukowa analiza, obejmująca analizę wiele czynników demograficznych, etiologicznych, efektów wdrożenia pierwszej pomocy, medycznych czynności ratunkowych w opiece przedszpitalnej u dzieci oparzonych, medycznych czynności ratunkowych w opiece przedszpitalnej. Doktorant również stosuje w pracy narzędzia taksonomii statystycznej, umożliwiające wydzielenie zbiorów podgrup chorych upodobnionych ze względu na wybrane cechy.

Część rozprawy doktorskiej dotycząca wyników jeszcze raz potwierdza znakomite przygotowanie Doktoranta i jego rozległą ugruntowaną wiedzę z zakresu zagadnień klinicznych i medycyny ratunkowej stanowiących temat rozprawy doktorskiej. Wyniki uzyskane w pracy są ważnym wkładem w rozwój naszej wiedzy na temat korzyści płynących z wykorzystania badań laboratoryjnych w celu poszerzenia naszej percepcji chorego, szczególnie w zakresie postępowania z oparzeniami u dzieci.

Rozprawa zakończona jest trzema wnioskami, które znajdują uzasadnienie w wynikach i treści pracy. Autor wykazał m.in., że medyczne czynności ratunkowe wykonywane przez Zespoły Ratownictwa Medycznego u oparzonych dzieci w większości wykonywane były w sposób niepełny (85) lub nie były w ogóle wykonywane (6%) Jakość i ilość wykonywanych medycznych czynności ratunkowych przez Zespoły Ratownictwa Medycznego nie miały wpływu bezpośredniego na leczeniu oparzeń dzieci, jednakże ich prawidłowe wykonanie przekładał się na odpowiednią interwencje

farmakologiczną czy zastosowanie specjalistycznych opatrunków. Mogło mieć to wpływ na wyniki odległe, które nie były przedmiotem pracy doktorskiej. Autor udowodnił m.in., że najczęściej czynnikiem powodującym oparzenie są artykuły spożywcze przygotowywane na gorąco przez rodziców/opiekunów. Wraz z rozwojem psychoruchowym dziecka oparzenia płomieniem są częstsze. Lokalizacja oparzeń u dzieci najczęściej obejmowała okolice głowy, szyi, tułowia. Oparzenia te nie przekraczały 10% powierzchni ciała oraz niepełną grubość skóry. Ryzyko powstania oparzenia u dzieci jest zróżnicowane pod względem wieku i płci. Czynnikiem zwiększonego ryzyka powstania oparzenia w badanej grupie były wiek poniżej 2 roku życia, jak i płeć męska. Ostatecznie Doktorant wysnuł wniosek, iż optymalizacja czynności medycznych prowadzonych przez Zespoły Ratownictwa Medycznego u dzieci z oparzeniami jest niezbędna, tylko 9% postępowań było w pełni poprawnych. Doktorant sugeruje, że działania zmierzające do poprawy efektywności Zespołów Ratownictwa Medycznego powinny obejmować: poprawę kompleksowości działań, edukację w zakresie płynów transfuzyjnych wykorzystywanych przez zespoły (pierwszy wybór – płyny wieloelektrolitowe), standaryzację postępowania w leczeniu bólu u oparzonych dzieci.

Podsumowując uważam, że rozprawa doktorska mgr Krystiana Ratajczaka jest jego samodzielnym dorobkiem naukowym i że odpowiada wszystkim kryteriom dysertacji na stopień doktora nauk medycznych. Pozwala mi to przedstawić Kapitulę Kolegium Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu wnioski o przyjęcie powyższej rozprawy i dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

